

3. Законі України „Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини” від 16 липня 1999 року

4. Дзера О.В., Кузнєцова Н.С. Цивільне право України: Підручник: у 2-х кн. – Кн. 1. – К.: Юрінком Інтер, 2005.– 736 с.

5. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців „Правова єдність”, 2008. – 507 с.

ОБМЕЖЕННЯ В СПАДКОВОМУ ПРАВІ

Разбейко Віталій Олександрович

студент-магістр юридичного факультету

Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

e-mail: rvitalik111@mail.ru

Ключові слова: спадкове право, спадщина, правонаступництво, спадкодавець, спадкоємець.

Особливу роль в спадковому праві України слід приділити обмеженню спадкових прав громадян. Обмеження потрібні для того, щоб унеможливити незаконне спадкування, тобто отримання спадщини особами, які не мають право на спадщину, або особами, які навмисне заподіяли смерті спадкодавцю з умислом отримати його спадщину.

Існує розмаїття обмежень в спадковому праві. Всі обмеження в спадковому праві можна розподілити на ті, які зумовлюють суб'єктний склад спадкування, щодо свободи заповідальних розпоряджень, щодо форми заповіту.

Одним із найважливіших обмежень є права та обов'язки, що не входять до складу спадщини, які нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, такі як особисті немайнові права, право на участь у товариствах та право на членства в об'єднаннях громадян, якщо інше не передбачене законом або їх установчими документами, право на відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або інше ушкодження здоров'я, права на аліменти, пенсію, спадщину, або інші виплати встановлені законом, права та обов'язки особи, як кредитора або боржника. Такі вимоги припиняються зі смертю особи і правонаступництво не настає.

Також, важливим є усунення від спадкування осіб, які скоїли злочинні дії проти спадкодавця з умислом отримати спадщину, чи проти інших спадкоємців, перешкоджали спадкодавцеві у вільному виявленні його волі щодо долі належного йому майна після смерті. Для дотримання вимог моральності, збереження сутності спадкових правовідносин та міркувань суспільної справедливості встановлені окремі обмеження, що стосуються свободи заповіту, спрямовані на усунення негідних спадкоємців від права на спадщину. Ю.О. Заїка виділяє обмеження свободи заповіту щодо осіб, які усуваються від спадкування [1, с.5]. Отже, через такий чинник, як додержання моральності і розумності, не можуть успадковувати особи, які навмисно позбавили спадкодавця життя чи зробили замах на нього.

Обов'язкова частка у спадщині впливає на зменшення спадкового майна, спадкоємцями. На обов'язкову частку мають право непрацездатні особи, неповнолітні діти, які перебували на утриманні спадкодавця.

Про те, що правила про обов'язкову частку існують завдяки відповідним обмеженням, вказує Б.А. Булаєвський, що правила про обов'язкову частку у спадщині є обмежувачем свободи заповіту і встановлюють межу дії принципу свободи заповіту [2, с.33]. Важливим є те, що закон обмежує можливість зменшувати обов'язкову частку заповітом чи рішенням суду. Цим забезпечується охорона прав осіб, що мають право на обов'язкову частку у спадщині. У літературі відзначається, що є відповідним моралі, коли закон охороняє

права близьких родичів спадкодавця, які через вік чи стан здоров'я є соціально незахищеними, а тому мають потребу у спадковому майні[3,с.38].

Обмеження свободи заповіту щодо його змісту також визначені у законі й вони полягають у тому, що розпорядження фізичної особи має бути не лише особистим та на випадок смерті, а й стосуватись майна, яке за заповітом зможе набути спадкоємець. Також існує обмеження заповіту у часі, що об'єктивно існує й нерозривно пов'язано із самою природою заповіту. Безпосередньо правові наслідки, які пов'язані із реалізацією волі заповідача, наступають лише після настання смерті останнього [4,с.75]

Ще одним з обмежень є обмеження у праві на спадкування після дитини особи, які були позбавлені батьківських прав і їхні права не були поновлені на час відкриття спадщини, і це є зрозумілим, так як зворотне було б порушенням принципів справедливості і розумності.

Існує обмеження майнових прав на спадщину тих осіб, які через відповідні правопорушення відносно спадкодавця не успадковують його майно і не мають права на одержання майнових благ через заповідальне відмовлення. Спадкодавцю законом надано право позбавити спадщини близьких родичів, негідна поведінка яких суперечить нормам людської моралі.

У спадкових відносинах також існують і інші обмеження спадкування за законом, які полягають в тому, що коли залучається до спадкування перша черга спадкоємців, то друга черга не має права на спадкування, Друга черга буде залучатися до спадкування в тому випадку, коли всі спадкоємці першої черги відмовляться від спадкування. Але наявність заповіту обмежує у праві спадкування спадкоємців за законом. Проте існування такого порядку складання заповіту зумовлено й охороною інтересів спадкоємців, які мають право на обов'язкову частку у спадковому майні (малолітні, неповнолітні спадкоємці за законом). В такому випадку вони спадкують половину належного їм за законом спадкового майна.

Науковий керівник: д.ю.н. проф. Мічурін Є.О.

Література:

1. Заїка В.С.Становлення і розвиток спадкового права в Україні: автореферат дис... д-ра юрид. Наук: 12.00.03.-К: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2007.
2. Наследственное право /Отв. Ред.. К.Б. Ярошенко.-М.: Волтерс Клувер.2005.-268с.
3. Мичурин Е.А. Ограничение права наследования в гражданском праве Украины //Наследственное право. - №2.-2007.-С.38-39
4. Заїка В.С.Становлення і розвиток спадкового права в Україні: Монографія.-К: Нац. Акад.. внутр.. справ України, 2004.-280с.

КОНСТИТУЦИОННАЯ РЕГЛАМЕНТАЦИЯ ВОПРОСОВ БЮДЖЕТА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ И УКРАИНЕ: СРАВНИТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

Рамашевская Инна Ричардовна
*студентка юридического факультета
Гродненского государственного университета
имени Янки Купалы*
e-mail: ramashevskaya@mail.ru

Ключевые слова: конституция, бюджет, бюджетная система.

Конституционная экономика как новое научное направление, базирующееся на комплексном и одновременном конституционно-правовом и экономическом анализе проблем экономического развития и экономического обеспечения, конституционных прав и свобод граждан, зародилась во второй половине XX столетия в США.